

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy 302.2

Hely

Idő "1930"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: Budapest a mostoha

anya

Forrás: Budapesti Hírlap

Bp.

(Hely)

1930. IV. 13.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Budapest, a mostoha anya

A gödöllői járás tizenhét községe s velük együtt Fót és Veresmart ma elkecsereedett gazdaggyűlésen tárgyalta a székesfőváros számtalan sérelmes intézkedését a környékbéli gazdákkal szemben. Hasonló gyűléseket Budapest környékén minden egyes termelő község teljes joggal tarthatna, mert a főváros mostohasága velük szemben elviselhetetlen.

A gödöllői járás tizenhét községének s velük együtt a járás sorsában osztozó Fót és Veresmart községeknél mintegy száznegyven kiküldöttje ült ma délelőtt együtt Gödöllő szép községházának nagytermében, hogy a gazdaközönség búját-baját megtárgyalja s hogy megállapodjék, mit is kellene hát ebben a nehéz helyzetben tenni.

Most is csak a baj, csak a panasz. De legalább most nincsenek magukban. A nép között és a nadrágos emberek között új viszony van kialakulóban. Kisebbedik az a köz, amelyet a hivatalok rubrika-emberei szakítottak a nép közé és a vérükből való vér, az urak közé. A nagyobbára feketekabátos sűrűn gombozott, kékmellényes falusi gazdák soraiban ott ülnek a nadrágosok is. Ott van a kisiparos, akinek a ruhája már más, mint az övék, de a keze még nem, mert maga is éppen úgy szánt-vet, mint ők s nem tudni, hogy melyik foglalkozása a mellékes; nyáron mindenesetre az ipar. Ott van a fiatalabb nemzedék, amely már biciklihez való nadrágot vesz, de azért éppen úgy fogja az eke szarvát, mint az öregek. Ott vannak azonban azok is, akik már más kézzel fogják meg a maguk szerszámát, mint ők az ősi

ekét és ásót: a tanító, a plébános, a lelkes, a jegyző, aki mind vezetője is egyúttal a maga falvának, körzetének, akihez már bizalommal mer a gazda menni, mert látja, hogy egyszerre csak elmúlt az a divat, amikor a választások idején kívül semmi becsülete sem volt a falu népének.

A föld népének dolga senkitől sem idegen. Ezt mindenki tudja, de ez mindig csak elszokott maradni. Itt azonban élő valóság. Itt van Grabovszky Miklós min. tanácsos a földművelésügyi minisztérium képviseletében, Staub Elemér, a Duna—Tiszaközi Kamara alelnöke és egyben a Mezőgazdasági Kiviteli Intézetnek is vezetője, a székesfővárosi közéletmezési ügyosztály részéről Tóth Ábris tanácsnok és itt van a budapesti vásárok igazgatóságának kiküldöttje is, Magyar Kázmér gazdasági főtanácsos a gazdaszövetséget képviseli. Benkő Pál, a baromfitelep igazgatója, Gáll Imre, a méhészeti gazdasági igazgatója, Krauze Rezső erdőigazgató, Szabó Lajos, a Duna—Tiszaközi kamara főtitkára és akiket legelsősorban kellett volna említeni: Endre Zsigmond, a kerület képviselője s nemcsak a politikai heccok idején képviselője, hanem éppen a tevékeny munkában az, és vitéz Endre László, a járási főszolgabíró, kinek népszerűségén megérezni, hogy nem a hivatalnoknak szól az, hanem a nép igazi vezetőjének, aki szervez, agitál, dolgozik és azt akarja, hogy járása boldoguljon. Az új magyar főszolgabírónak igazi, nemes típusa. És itt vannak még igen sokan, akiknek itt is kell lenniök: közelből és távolból minden igazi érdekelt. Azt példázza ez, hogy a nép ügye ma már mindenkinek ügye és senki sem mondhat nemet, amikor a nép hívja meg a maga dolgának az eligazítására.

Kell is ez mind, mert a sors ma nagyon

ránéhezodott a gazdatársadalomra.

Tessék meghallgatni azokat a panaszokat, amelyeket éppen erre vonatkozóan felsorol Balogh Sándor szadai kisgazda. A főváros éjjel nem engedi be az árukkal érkező szekereket a vámvonalon. Nem engedi, mert a vámos ilyenkor alszik. Ott állanak a szekerek százszámra feltorlódva a különböző vámoknál, az egész éjszakát ébren töltik, hogy mire reggel ébred a város, itt legyen a mindennapi élelme. De a főváros gátat rak eléjük és ezen a gáton nem lehet átjutni. Az embereknek ideje, ereje, kedve vész és a főváros bajai sokasodnak. Ha egyszer reggelre mégis bent vannak, hét hónapon át, ősztől egészen nyárig nem szabad másutt megállaniok, mint a központi városháza mellett. A főváros nem engedi, mert ez súlyos egészségügyi kihágás. Télen át az, de nyáron, amikor itt a forróság, amikor a bomlási processzus gyorsabbá válik, akkor egyszerre megszűnnek az egészségügyi aggodalmak és nyáron s kora ősszel nincs ilyen tilalom. Ha a szekér megállott, nem szabad neki letenni a mérlegét, nem szabad többet letenni kosárban, mint egyfélét, a kofának ellenben akármit szabad s ha az egyik piacon nem sikerül a gazda vásárja s másutt próbál eladni, újra kell fizetnie a helypénzt. Aki pedig vonaton igyekszik a fővárosba, annak azt találták ki, — de ebben már nem a főváros a hibás — hogy harmadosztályú utasnak nem szabad kézipoggyászt behoznia. Végig csupa kiesinyeskedés, csupa sikanéria. Ki ellen? Nemesak a gazda ellen, hanem legelsősorban a fővárosi közönség ellen.

Érthető, ha ilyen kiesinyes és érthetetlen intézkedésekre és különösen amikor ezeknek az intézkedéseknek a megváltoztatásáért már nem is ez az első gyűlés, amikor már interpellációk hangzottak el, mikor a megyeházán is tárgyalták a dolgot, mikor deputációk mentek és képviselők jártak minden elgondolható fórumnál s mindez hiába: akkor a gazdából nem ok nélkül tör ki az elkecsereedés a fővárosi politika mai liberális rendszere ellen. Akkor nem

esosa, hogy a közvetítő kereskedelmet okolják, mert nem gondolhatnak másra: arra való mindez, hogy a gazdát a fogyasztó közönségtől elvágják.

— A gazda nem tud megélni, — mondja Balog — a fogyasztó meg nem bírja megfizetni az árut, mert a kereskedő áll közbül.

S a vége viszont az, hogy a kereskedelem letörésére meg lengyel burgonyát kell hozni és olasz salátát, — mindent, csak azt nem szabad megengedni, hogy a falu meg a város egymásra találjon. Pedig az egyensúlyt csak a gazdaközönség teremtheti meg és csak az biztosíthatja a fővárosnak megfelelő áron és megfelelő áruval való ellátását.

Vajjon, ha a főváros urai hallanák azt az elkecsereedést, amely ezekben az emberekben él, ha tudnák, hogy mit ártanak ezzel az ország nyugalmának, ha fülükbe hangzanék az, ami itt ennek a közönségnek:

— Értünk már olyan idöket, amikor eljöttek hozzánk, hogy csak szállítsuk az élelmiszereket a fővárosnak s nem lesz semmi baj! Mi nem kívánjuk vissza azokat az idöket, de annyira még eljuthatunk, ha meg tudunk szervezkedni, hogy azt mondjuk Budapestnek: két, három napig mi is tudunk várni a szállítással s lássuk meg, mi lesz!

...vajjon akkor is maradna minden úgy, ahogy van?

Staub Elemér azt mondja, hogy igen. Beszámol róla, mi mindent próbáltak ki hiába és kifejti, hogy most sem vár jobbat. De a nép nem hiszi ezt. Mert abban, amit a falu népe kíván, annyira igaza van, hogy nem is lehet ilyen sötéten látást. És újra azt határozza: bizottságot küld a miniszterekhez, a fővároshoz, s a pestvidéki kerületek képviselőit felhívja ennek a kérdésnek állandó napirenden tartására. Mert e nélkül nem költözhetik nyugalom ezekbe a meggyötört falvakba.

A gyűlésnek ez a szüntelenül visszatérő, leg-